

25 ANYS I CONGRÉS HISTÒRIA DEL PAÍS VALENCIÀ

Memòries d'un congrés històric

La commemoració del I Congrés d'Història del País Valencià no solament ha servit per recordar la importància cabdal de l'esdeveniment. També ha posat de manifest que en un temps d'absència de llibertats, dir "País Valencià" no era "crispador".

Paranimf de la Universitat de València. Dia 14 d'abril de 1971. 12 hores. Presideix la sessió l'Excel·lentíssim Senyor Rector Magnífic de la Universitat de València, el doctor Barcia, que es dirigeix als assistents a l'acte d'obertura del I Congrés d'Història del País Valencià amb paraules elogioses per a les noves lleis educatives que el govern del general Franco ha permès i que "inicien l'autonomia estatutària de la Universitat". El rector cedeix la paraula a l'almirall Juli Guillén Tato, que, amb l'uniforme blanc de la Marina, llegeix la conferència d'obertura: "Els camins dels catalanismes en la parla marinera castellana", un estudi propi de la influència del català sobre el vocabulari mariner castellà. La sala era plena de les màximes autoritats: representants de la Diputació, el Govern Civil, l'arquebisbat i l'exèrcit. Tot això s'havia aconseguit gràcies al fet que el secretari general del Congrés, Emili Giralt, i el seu equip havien demanat el vist-i-plau a la més alta instància, el ministre d'Educació, el valencià Josep Lluís Villar Palasí, que acceptà de bon grat.

25 anys després. Paranimf de la Universitat de València. 25 d'octubre de 1996. Presideix la sessió l'Excel·lentíssim Senyor Rector Magnífic de la Universitat de València, el Doctor Pere Ruiz, que

cedeix la paraula a l'organitzador de l'acte commemoratiu del I Congrés d'Història del País Valencià, el catedràtic d'Història Medieval, Antoni Furió. "El congrés va ser una magna i fecunda trobada acadèmica que marcà un veritable punt d'inflexió en la historiografia valenciana, la rescata de l'autarquia intel·lectual en què vegetava, la connectà amb les preocupacions i els mètodes de la historiografia europea i, sobretot, la comunicà amb el país, amb els problemes i els interessos de la societat valenciana", afirmà Furió. L'historiador Manuel Ardit destacà la importància del Congrés en la historiografia i que l'esdeveniment és deutor de *Nosaltres, els valencians* de Joan Fuster i de tota una sèrie de professors que aterraren a València, des d'Emili Giralt fins a Ernest Lluch, passant per Reglà, Tarradell, Jover, Giralt i Josep Fontana i que iniciaren un procés de renovació. Alfons Cucó, que aleshores fou un altre membre de l'organització del congrés, va destacar també la seua importància, la feina efectuada pels historiadors que després eixirien de la universitat valenciana.

El qui fou secretari general de l'organització del congrés, Emili Giralt, recordarà fil per randa la gestació i part de l'esdeveniment i especialment aquella sessió inaugural on un valencià almirall de la marina parlava sobre la influència

JOSEP FRESQUET

del català en el castellà dels mariners, reconeixent implícitament la unitat de la llengua i sota un epígraf que deia clarament "País Valencià". També recordà aquella sessió el rector Pere Ruiz, que posà de relleu que, 25 anys després, l'ús d'aquell terme per referir-se al nostre territori s'ha convertit, segons alguns, en "paraules per a crispar i dividir els valencians".

La sala era plena de joves historiadors i vells testimonis d'aquella primera sessió, però no hi havia cap de les màximes autoritats: ni representants de la Diputació, ni del Govern Civil, ni de l'arquebisbat ni de l'exèrcit. Ni tan sols de la Generalitat.

Emili Giralt i, al fons, Pere Ruiz. La commemoració del Congrés d'Història no va comptar amb la presència de cap de les màximes autoritats valencianes.

Àlex Milian